

ШЫҒЫС № 4
ИСХОДЯЩИЙ
26 06 2017 ж.
«АСТАНА ҚАЛАСЫ МӘСЛИХАТЫНЫҢ АППАРАТЫ» ИМ
ГУ АППАРАТ МӘСЛИХАТЫ АСТАНА ҚАЛАСЫ

Астана қаласы мәслихатының тұрақты комиссиялардың бірлескен отырысының ҚАУЛЫСЫ

Астана қаласы

2017 жылғы 26 маусым

Астана қаласында тұрғын үй-коммуналдық шаруашылықты дамыту жағдайы мен перспективалары туралы

Астана қаласы мәслихатының тұрақты комиссияларының көпшілік тыңдаулар қатысушылары «Астана қаласында тұрғын үй-коммуналдық шаруашылықты дамыту жағдайы мен перспективалары туралы» ақпаратты қарап, талқылай келе, қалалық атқарушы органдар мен ұйымдар 2011-2020 жылдарға арналған тұрғын үй-коммуналдық шаруашылықты жетілдіру Бағдарламасының орнына қабылданған 2020 жылға дейін аймақтарды дамытудың мемлекеттік Бағдарламасын жүзеге асыру бойынша белгілі бір жұмыстар атқарылғанын атап өтті.

Тұрғын үй қорын күтіп ұстау мен коммуналдық инфрақұрылымды жетілдіруді қамтамасыз ету бойынша іс-шаралар жүргізілуде. Ағымдағы жылдың маусым айына астананың көп пәтерлі тұрғын үй қоры – 2349 үйді құрайды.

Астана қаласында 2011-2020 жылдарға арналған ҚР ТҮКШ жетілдіру бағдарламасын жүзеге асыру шеңберінде, ал, 2015 жылдан бастап 2020 жылға дейін аймақтарды дамыту Бағдарламасын жүзеге асыру шеңберінде, Астана қаласы бойынша 50-ден астам көп пәтерлі тұрғын үй қоры күрделі жөндеуден өткізілді, бұл Астана қаласының жалпы тұрғын үй қорының 2,4 пайызын құрайды. Ағымдағы жылы 9 көп пәтерлі үйді күрделі жөндеуден өткізу жоспарлануда.

Бағдарламаны жүзеге асыру кезеңіне бөлінген қаражат сомасы 1 729,07 млн.теңгені құрады. 2017 жылдың 1 маусымына 2031 жылға дейін қайтарылуы тиіс бөлінген қаражаттың жалпы сомасынан 621,3 млн.теңге (36 пайыз) қайтарылды.

Пәтер иелерінің қарыздарын қайтару бойынша талап-арыз жұмыстары жүргізілуде. Атқарылған жұмыстар жақсы нәтиже беруіне байланысты, тұрғын үй қоры қызметінің мерзімін ұзарту қажеттілігі туындауда, электрлі және жылу энергиясын қолдануды үнемдеу, Бағдарлама шеңберінде өз үйін жаңартуды қалайтындар саны өсуде.

Үйлердің одан ары бұзылуына жол бермей, оларды пайдалану мерзімін ұзарту мақсатында жергілікті бюджеттен 143,3 млн.теңге бөлінген, 2016 жылы

қайтарымды қаражат есебінен алты көп пәтерлі үйдің шатыры 125,2 млн.теңгеге жөнделген.

Лифт құрылғысын пайдалану мерзімі өткен үйлер тізімі әзірленуде. Жөндеуге жататын лифт тізімі құрылып, апаттық жағдайдағы лифттерді ауыстыру не жөндеу бойынша жобалық-сметалық құжаттар әзірленуде.

Ғимарат қасбеттерін төмен сапалы қаптаушы затты ауыстыру үшін қасбеттерді қайта салу қажеттілігін айқындайтын мониторинг жүргізілді. Нәтижесінде 154 көп пәтерлі тұрғын үй айқындалды.

Аудандық әкімшіліктер мен кондоминиум басқармасы органдарымен бірлесіп, қасбеттері өте қиын жағдайдағы үйлер тізімі жасады. Жекешелендірген тұрғын жайларда тұратын азаматтардың жекелеген санаттарына күрделі жөндеуден өткізуге кететін шығындардың өтемі ретінде баспаналық көмек көрсету қарастырылған. 2018-2019 жылдарға күрделі жөндеу мен жекелеген жұмыстарды өткізуге жататын көп пәтерлі тұрғын үйлер тізімін қалыптастыру үшін тұрғын үй қорын жетілдіру мен оған қатысу шарттарын түсіндіру жұмыстары жүргізілуде. Бағдарламада қатысуға келісім беру үшін 100-ден астам пәтер иелерінің жалпы жиналысы өткізілді.

Кондоминиум объектілерінің нақты саны мен техникалық жағдайын анықтау үшін астананың «Сарыарқа», «Алматы» мен «Есіл» аудандарындағы 2349 көп пәтерлі тұрғын үйлерін төлқұжаттандыру жүргізілді.

Мүдделі мемлекеттік органдар мен басқарушы компанияларға, энергиямен қамтамасыз етуші компанияларға қолжетімді әрі онлайн жүйесінде жаңартуға болатын тұрғын үй қорының бірыңғай электронды базасын құру бойынша жұмыс жүргізілуде.

Астана қаласының коммуналдық шаруашылықты жетілдіру жүйесі жаңартылуда. «Талдыкөл ағынды суларды жинағыш тоғанды жабу» объектісі бойынша технологиялық құрылғыларды құрылыс-жөндеу жұмыстары толық аяқталды.

Тазалау құрылғыларының қуатын тәулігіне 254 мың текшеге дейін жеткізе алатын жобаның 2-кезектегі жөндеу және іске қосу жұмыстары аяқталуға жақын. Жер үсті және жер асты суларын реттеу бойынша іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейтін «Астана қаласының су ресурстары басқармасы» жобасы дайындала басталды.

Астананы сумен қамтамасыз ету бойынша 4 ірі жобаның жобалық-сметалық құжаттама аяқталып қалды. Сумен қамтамасыз ету мен су тарту жүйелерін қайта жөндеу туралы «Нұрлы жол» мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыру шеңберінде 2018-2019 жылдарға 4 жоба бойынша 8 млрд.теңгеге сұраным дайындалған.

Жауын-шашын суларын ағызатын кәріз жүйелері объектілерін салу бойынша іс-шаралар жоспарын жүзеге асыру жалғасуда. Ш.Қосшығұлұлы көшесі, Тұран мен №27 көшелердің қиылысы, Көктал-1 мен Пригородный тұрғын алабында, Қорғалжың тас жолы мен Бейсекова көшесі қиылысында,

Алаш тас жолы аумағында тазалау құрылғыларын іске қосу жұмыстары аяқталды.

Мирзоян көшесінен Балқантау көшесіне дейін Ш.Қалдаяқов көшесі телімінде қаланың инженерлік инфрақұрылымын дамыту үшін жылу желісі салынған. Жаңа темір жолда сумен қамтамасыз ету мен су тартуға қажетті кәріз жүйелерін салу аяқталды. А52 көшесінен Баянтау көшесіне дейін А40 көшесі телімінде жылу желісі салынды. «Абу-Даби Плаза» КФК инженерлік жүйесін салу аяқталды. Ильинка тұрғын алабында құрылыс-жөндеу жұмыстары жалғасуда. Оңтүстік-Шығыс мөлтек ауданында жекелеген тұрғын үй құрылысы жанындағы тұрғын үй кешендерінде инженерлік жүйелерді қалпына келтіру бойынша іс-шаралар жоспары бекітілді (сол жағы).

Қаланы аббаттандыру бойынша ірі жобалар жүзеге асырылуда. Қала саябағын қайта жөндеу аяқталды. Ботаникалық саябақты саябақ аймағымен салу жобасын жүзеге асыру үшін инвестициялық қаражат тартылды. 1500 орындық амфитеатр құрылысы басталды. «Сарыарқа» ауданында 17 көше бойынша 23,7 шақырым бойына жалпы саны 532 жарық нүктелері орнатылып, көшелерді жарықтандыру жұмыстары аяқталды. Бірінші кезектегі Ұлттық сағана, жаңа мазарат пен желілік саябақтарды салу жұмыстары басталып кетті.

Алайда, қол жеткізген оң нәтижелерге қарамастан, Астана қаласында тұрғын үй-коммуналдық шаруашылықты дамыту бойынша қалалық атқарушы органдардың жұмысын жандандыру қажет.

Көптеген тұрғын үйлердің техникалық жағдайы қанағаттанарлықсыз: шатырлары, үйдің ішкі инженерлік жүйесі тозған, өз қорларын қалыптастырған, тозу пайызы 60-тан асады. Астанада 1100-ден астам үй күрделі жөндеуге жатады. Сейфуллин көшесі бойындағы мемлекеттік бағдарлама бойынша салынған үйлер қасбеттері жөндеуден өткізілуі қажет.

Жыл сайын республикалық бюджеттен бөлінетін қаржыны шектеу тұрғын үй қорының жағдайын жақсартуға арналған мемлекеттік Бағдарламаның әлеуеттілігін толық мөлшерде пайдалануға мүмкіндік бермейді.

Республикалық бюджеттен кондоминиум объектілерін күрделі жөндеуден өткізуге қаржыландырудың болмауынан 2016 жылы Астана қаласы бойынша 16 көп пәтерлі үйлерді жөндеуден өткізу бойынша жоспарланған жұмыстар жүзеге аспады.

Қалалық прокуратураның ақпаратына сәйкес, 259 автокөлікті жуу орындары айналмалы сумен жабдықтау жүйесіне көшпеген, бұл сәйкесінше іс-шара қолдануды қажет етеді.

Баспаналық көмекті әлеуметтік жәрдемақы ретінде беру механизміне қайта келуді не жеңілдетуді, қажетті құжаттар тізімін қысқарту қажет.

Орталықтандырылған жылу жүйесінің жоқтығы Комсомольский мен Пригородный тұрғын алабының тұрғындары жағынан, сондай-ақ, №57,59,84 қалалық мектеп оқушыларының ата-аналарының наразылығын тудыруда.

Қаланың білім беру ұйымдарында автоматты жылу беру нүктелері мен ағындық желдету қызметтерінде ақауды ретке келтіру үшін сервистік қызмет көрсету компанияларына төленетін қосымша қаражат қажет.

Уақытша іске қосылған трансформаторлық қосалқы станциялар Қ.Сәтпаев көшесі, 23 мекен-жайы бойынша тұратын тұрғындар, оның ішінде, Ұлы Отан оғысы ардагерлерінің наразылығын тудыруда.

Қалалық мәслихаттың тұрақты комиссияларының бірлескен отырысында көпшілік тыңдаулар қатысушылары талқылау нәтижесі бойынша **ҰСЫНАДЫ:**

1. Астана қаласының әкімшілігіне, «Астана қаласы экономика және бюджеттік жоспарлау басқармасы» ММ, «Астана қаласы қаржы басқармасы» ММ, «Астана қаласы тұрғын үй инспекциясы басқармасы» ММ, «Астана қаласы коммуналдық шаруашылық басқармасы» ММ, «Астана қаласы энергетика басқармасы» ММ тұрғын үй қорын жетілдіру мақсатында 2020 жылдарға дейін аймақтарды дамыту Бағдарламасын жүзеге асыру бойынша жұмысты жалғастырсын.

«Алматы», «Есіл», «Сарыарқа» аудандарының әкімшіліктерін коммуналдық инфрақұрылымды жетілдіру мен астана тұрғындарына көрсетілетін тұрғын үй-коммуналдық қызметтер сапасын көтеру жұмыстарына белсенді қатыссын.

Астана қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылықты дамытуға бағытталған инвестицияның жалпы көлемінде жеке тұлғалардың құятын инвестиция бөлігі ұлғайтылсын.

Азаматтардың жинақтаушы жүйесін пайдалану арқылы кондоминиум объектілерінің жалпы мүлкін жөндеу жұмыстарын қаржыландыру механизмі жүзеге асырылсын.

Төмендегілер бойынша қосымша қаражат қарастырылсын:

- Астана қаласында күрделі жөндеуге жататын, оның ішінде Сейфуллин көшесі бойындағы мемлекеттік бағдарлама бойынша салынған үйлер қасбеттері жөндеуден өткізілу үшін

- Комсомольский мен Пригородный тұрғын алабы мен №57, 59, 84 қалалық мектептерді орталықтандырылған жылу жүйесіне қосу үшін;

- Қаланың білім беру ұйымдарында автоматты жылу беру нүктелері мен ағындық желдету қызметтерін көрсету үшін;

Қазақстан Республикасының заң шығарушы органдарына баспаналық көмекті әлеуметтік жәрдемақы ретінде беру механизміне келуді не жеңілдетуді, қажетті құжаттар тізімін қысқарту туралы ұсынысқа бастама жасалсын.

2. «Астана қаласының табиғат ресурстары мен табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» ММ Астана қаласының мәслихатына Астана қаласының аумағында айналмалы сумен жабдықтау жүйесінің жағдайы туралы ақпарат берсін.

3. «Астана қаласы коммуналдық шаруашылық басқармасы» ММ, «Астана Су Арнасы» МКМ жеке секторда орналасқан тұрғын үйлерде ауыз суды тиісінше пайдалануды қадағалау күшейтілсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Астана қаласы мәслихатының құрылыс, экология, транспорт, сауда және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері бойынша тұрақты комиссиясына жүктелсін.

**Құрылыс, экология, транспорт,
сауда және тұрғын үй-коммуналдық
шаруашылық мәселелері бойынша
тұрақты комиссия төрағасы**

С. Жунусов

**Әлеуметтік-мәдени даму
мәселелері бойынша
тұрақты комиссия төрағасы**

М. Шайдаров

**Зандылық, құқық тәртібі
және қоғаммен жұмыс жасау
мәселелері бойынша тұрақты
комиссия төрағасы**

Г. Касенов

**Бюджет, экономика, өндіріс
және кәсіпкерлік мәселелері
бойынша тұрақты комиссия
төрағасы**

М. Шекенов

ШЫҒЫС ИСХОДЯЩИЙ	№	4
26	06	2017 ж.
«АСТАНА КАЛАСЫ МӘСЛИХАТЫНЫҢ АППАРАТЫ» ММ ГУ «АППАРАТ МАСЛИХАТА ГОРОДА АСТАНЫ»		

Постановление совместного заседания постоянных комиссий маслихата города Астаны

город Астана

26 июня 2017 года

О состоянии и перспективах развития жилищно-коммунального хозяйства в городе Астане

Участники публичных слушаний постоянных комиссий маслихата города Астаны, рассмотрев представленные материалы и обсудив вопрос «О состоянии и перспективах развития жилищно-коммунального хозяйства в городе Астане» отметили, что городскими исполнительными структурами и организациями проводится определенная работа по реализации государственной Программы развития регионов до 2020 года, принятой взамен Программы модернизации жилищно-коммунального хозяйства на 2011-2020 гг.

Принимаются меры по обеспечению надлежащего содержания жилищного фонда и модернизацию коммунальной инфраструктуры. По состоянию на июнь текущего года многоквартирный жилой фонд столицы составляет – 2349 домов.

В целях модернизации жилищного фонда в городе Астане в рамках реализации Программы модернизации ЖКХ РК на 2011-2020 годы, а с 2015 года в рамках реализации Программы развития регионов до 2020 года, капитально отремонтировано по городу Астане более 50-ти многоквартирного жилого фонда, что составляет 2,4% от всего жилого фонда города Астаны. В текущем году осуществляется проведение капитального ремонта в 9-ти многоквартирных домах.

Сумма выделенных средств за период реализации Программ составила 1 729,07 млн.тенге. По состоянию на 1 июня 2017 года из выделенных средств обеспечен возврат в сумме 621,3 млн.тенге (36%) от общей суммы, подлежащей к возврату в период до 2031 года.

Проводится претензионно-исковая работа по возврату задолженности собственниками квартир. В результате проведенных работ отмечается положительный эффект на увеличение срока службы жилищного фонда, существенная экономия потребления электрической и тепловой энергии и рост желающих модернизировать свое жилье в рамках Программы.

В целях недопущения дальнейшего разрушения домов и улучшения их эксплуатационных характеристик из местного бюджета выделено 143,3

млн.тенге, в 2016 году за счет возвратных средств проведены работы по ремонту кровли шести многоквартирных домов на сумму 125,2 млн.тенге.

Проводится работа по формированию перечня домов с истекшим сроком службы эксплуатации лифтового оборудования. Сформирован перечень проблемных лифтов, по лифтам, находящимся в аварийном состоянии разрабатывается проектно-сметная документация по их замене или ремонту.

Для обеспечения замены облицовочного материала низкого качества на фасадах зданий разработан и проведен мониторинг требующих проведения реконструкции фасадов. По результатам определено 154 многоквартирного жилого дома.

Совместно с районными акиматами и органами управления кондоминиумами проведена работа по формированию списков домов с наиболее критическим состоянием фасадов. Предусмотрено выделение жилищной помощи отдельным категориям граждан, проживающим в приватизированных жилых помещениях для компенсации расходов на проведение капитального ремонта. Ведется работа по разъяснению механизма модернизации жилого фонда и условий участия в ней для формирования перечня многоквартирных жилых домов подлежащих капитальному ремонту и отдельным видам работ на 2018-2019 годы. Проведено более 100 общих собраний собственников помещений (квартир) на предмет подтверждения их согласия по участию в Программе.

В целях определения реального количества объектов кондоминиума и их технического состояния проведена паспортизация 2349 многоквартирных жилых домов районов «Сарыарка», «Алматы» и «Есиль» столицы.

Проводится работа по созданию единой электронной базы жилищного фонда, позволяющей обеспечить доступ и обновление базы в онлайн-режиме заинтересованным государственными органам и управляющим компаниям, энергоснабжающим компаниям.

Активизируется деятельность по совершенствованию системы коммунального хозяйства города Астаны. В полном объеме завершены строительные-монтажные работы технологического оборудования по объекту «Ликвидация накопителя сточных вод Талдыколь». Завершаются пусконаладочные работы 2-ой очереди проекта, что позволит довести мощность очистных сооружений до 254 тыс.куб.в сутки. Начата разработка проекта «Управление водными ресурсами города Астаны», предусматривающий реализацию комплекса мероприятий по регулированию поверхностных и подземных вод.

Завершается разработка проектно-сметной документации по 4 крупным проектам по водообеспечению столицы. В рамках реализации государственной программы «Нурлы Жол» по реконструкции сетей водоснабжения и водоотведения подготовлена заявка на 2018-2019 годы по 4 проектам на сумму 8 млрд. тенге

Продолжается реализация плана мероприятий по строительству объектов ливневой канализации. Завершены работы по запуску очистных сооружений в районе ул.Ш.Қосшығұлұлы, в районе пересечения пр.Туран и ул.№ 27, в жилых массивах Көктал-1 и Пригородный, в районе пересечения Коргалдыжинского шоссе и ул.Бейсековой, в районе шоссе Алаш.

Для развития инженерной инфраструктуры города построена тепломагистраль по ул. Ш. Калдаякова на участке от ул. Мирзояна до ул. Балкантау. Завершено строительство сетей канализации, необходимых для водообеспечения и водоотведения нового железнодорожного вокзала. Построена тепломагистраль по ул. А40 на участке от ул. А52 до ул. Баянтау. Завершено строительство инженерных сетей к МФК «Абу-Даби Плаза». Продолжается строительно-монтажных работ в жилом массиве Ильинка. Утвержден соответствующий план мероприятий по восстановлению инженерных сетей к жилым комплексам в районе индивидуальной жилой застройки мкр. Юго-Восток (левая сторона).

Реализуются крупные проекты по благоустройству города. Завершена реконструкция городского парка, Привлечены инвестиционные средства для реализации проекта строительства Ботанического сада с парковой зоной. Начато строительство амфитеатра на 1500 мест. Завершено строительство сетей наружного освещения по 17 улицам в районе «Сарыарка», общей протяженностью 23,7 км в количестве 532 светоточек. Начато строительство первой очереди Национального Пантеона, нового кладбища и линейного парка.

Вместе с тем, несмотря на достигнутые положительные результаты, необходима активизация деятельности городских исполнительных органов по развитию жилищно-коммунального хозяйства в городе Астане

Техническое состояние многих жилых домов является крайне неудовлетворительным: износ кровли, внутридомовые инженерные сети, выработали свой ресурс и имеют практически износ более 60 процентов. В столице количество домов, нуждающихся в капитальном ремонте, превышает 1100 домов. Нуждается в ремонте фасадная часть домов по улице Сейфуллина, построенных по государственной программе.

Ежегодное ограниченное выделение средств из республиканского бюджета не позволяет в полной мере использовать весь потенциал государственной Программы, направленный на улучшение состояния жилищного фонда.

Из-за отсутствия финансирования из республиканского бюджета на проведение капитального ремонта объектов кондоминиума по городу Астане в 2016 году не реализованы запланированные работы по ремонту 16 многоквартирных жилых домов.

Согласно информации городской прокуратуры порядка 259 автомоек не перешли на систему оборотного водоснабжения, что требует принятия соответствующих мер.

Требуется упрощение процедуры или возврат к прежнему механизму предоставления социальных пособий жилищной помощи, а также сокращение необходимого перечня необходимых для сдачи документов.

Поступают нарекания со стороны жителей жилых массивов Комсомольский и Пригородный, а также со стороны родителей учащихся городских школ №№ 57,59,84 по вопросам отсутствия централизованной системы теплоснабжения.

Проблемы обслуживания автоматизированных тепловых пунктов и приточной вентиляции в образовательных учреждениях города требуют выделения дополнительных средств необходимых для привлечения сервисных компаний.

Многочисленные нарекания со стороны жителей, в том числе ветеранов Великой Отечественной войны, проживающих по адресу: К. Сатпаева, 23, вызывают временно подключенные трансформаторные подстанции.

По итогам обсуждения участники публичных слушаний совместного заседания постоянных комиссий городского маслихата **РЕКОМЕНДУЮТ:**

1. Акимату города Астаны, ГУ «Управление экономики и бюджетного планирования города Астаны», ГУ «Управление финансов города Астаны», ГУ «Управление жилищной инспекции города Астаны», ГУ «Управление коммунального хозяйства города Астаны», «Управление энергетики города Астаны» в целях осуществления модернизации жилищного фонда продолжить работу по реализации Программы развития регионов до 2020 года.

Активизировать участие акиматов районов «Алматы», «Есиль», «Сарыарка» в проведении модернизации коммунальной инфраструктуры и повышении качества предоставляемых жилищно-коммунальных услуг населению столицы.

Активизировать увеличение доли частных инвестиций в общем объеме инвестиций, направленных на развитие жилищно-коммунального хозяйства в городе Астане.

Совершенствовать реализацию механизмов финансирования ремонтных работ общего имущества объектов кондоминиума путем использования накопительной системы граждан.

Предусмотреть дополнительное финансирование для:

- проведения ремонта жилых домов в городе Астане, нуждающихся в капитальном ремонте, в том числе для ремонта фасадной части домов по улице С.Сейфуллина, построенных по государственной программе;
- подключения городских школ №57, 59, 84, а также домов жилых массивов Комсомольский и Пригородный к централизованной системе теплоснабжения;
- обслуживания автоматизированных тепловых пунктов и приточной вентиляции в образовательных учреждениях города.

Инициировать в законодательные органы Республики Казахстан предложения об упрощении процедуры предоставления социальных пособий жилищной помощи и сокращение необходимого перечня предоставляемых документов или возврата к прежнему механизму предоставления жилищной помощи.

2. ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования города Астаны» предоставить информацию в маслихат города Астаны о состоянии использования системы оборотного водоснабжения на территории города Астаны.

3. ГУ «Управление коммунального хозяйства города Астаны», ГКП «Астана Су Арнасы» усилить контроль по рациональному использованию питьевой воды в жилых домах, расположенных в частном секторе.

4. Контроль за выполнением настоящего постановления возложить на постоянную комиссию по вопросам строительства, экологии, транспорта, торговли, жилищно-коммунального хозяйства маслихата города Астаны.

**Председатель постоянной комиссии
по вопросам строительства, экологии,
транспорта, торговли и жилищно-
коммунального хозяйства**

С. Жунусов

**Председатель постоянной комиссии
по вопросам социально-
культурного развития**

М. Шайдаров

**Председатель постоянной комиссии
по вопросам законности, правопорядка
и работе с общественностью**

Г. Касенов

**Председатель постоянной
комиссии по вопросам бюджета,
экономики, промышленности и
предпринимательства**

М. Шекенов